

A Szerzői Jogi Szakértő Testület szakvéleményei

Felhasználási szerződések értelmezése a kábeltelevíziózás körében

Ügyszám: SZJSZT 18/2000/1-3

A bíróság által feltett kérdések:

1. A szerzői joggal szomszédos jogok vonatkozásában az 1997. április 30-án az EBU - az ARTISJUS Szerzői Jogvédő Hivatal - Magyar Kábelszövetség Hálózatok Szövetsége - Kábeltelevízió Üzemeltetők Országos Szövetsége szerződő felek között létrejött V/3 alatt csatolt „felhasználási keretszerződés” tekinthető-e 1997-től 1998. június 30-ig érvényes felhasználási szerződésnek, melynek személyi hatálya P. S. vádlottra kiterjedt az Eurosport, Cartoon Network, MCM, PRO 7, RTL, RTL 2, SAT 1 és VIVA televíziós csatornákra?
2. A V/1 alatt csatolt 1998. szeptember 16-án kelt megállapodás P. S. vádlott és a Cartoon Network tv-s társaság, valamint az 1998. szeptember 15-én kelt vádlott és az Eurosport között létrejött megállapodás tekinthető-e érvényes felhasználási szerződésnek visszamenőleges hatállyal 1997. és 1998. június 30. évre vonatkozóan?
3. A V/2 alatt csatolt 1994. november 9-én kelt egyrészt a Szerzői Jogvédő Hivatal, másrészt a P. Bt. között létrejött „szerződés” a PRO 7, az RTL és a SAT 1 tv-s társaságok tv-s csatornákra vonatkozóan tekinthetők-e érvényes felhasználási szerződésnek?

Az eljáró tanács válasza:

A bíróság által feltett kérdések pontonkénti megválaszolását megelőzően pontosítani kell a hivatkozott egyik kábeltelevíziós érdekképviselőt nevével, amely helyesen: Magyar Kábeltelevíziós Hálózatok Szövetsége. Megjegyezzük továbbá, hogy a tényállás polgári jogi, felhasználási szerződési jogviszonyokról szól, ezért figyelemmel kell lenni a vádlott személyétől elkülönült jogi-, illetve nem jogi személyekre is.

A bíróság által megjelölt szerződések közül a Eurosport és a Cartoon Network műsorokra vonatkozó szerződéseket az S. Kft. kötötte meg. A szerződéseket ügyvezetőként a vádlott írta alá. A V/2 alatt csatolt az 1994. november 9.-én kelt szerződést a Szerzői Jogvédő Hivatallal a P. Bt. kötötte, a szerződés aláírója szintén a vádlott.

Hivatkozunk arra, hogy az 1996. évi I. törvény (Médiatörvény) 151. §-ának (1) bekezdése 1997. január 1-jei hatállyal módosította az 1969. évi III. törvényt (Szerzői Jogi Törvényt: Sztj). A jogszabályváltozást megelőző időszakban 1996. december 31-ig az Sztj 50/G. § (1) bekezdése alapján az ARTISJUS Szerzői Jogvédő Hivatal képviselte valamennyi, a kábeltelevíziós műsor-továbbközvetítés által érintett szerzői és ún. szomszédos jogosult jogait. Ennek megfelelően 1996. december 31-ig a megjelölt műsorokra vonatkozó összes jogosítást az ARTISJUS-tól lehetett megszerezni, szerződéskötés, illetve díjfizetés útján.

1997. január 1-től a jogszabályváltozásnak megfelelően az ARTISJUS a szomszédos jogi jogosultak közül a jogszabály alapján már nem képviseli az egyes rádió- és televízió-szervezeteket. A bíróság által feltett kérdésekben szereplő televízió-műsorok műsorszolgáltatóival ezért ezen időponttól az egyes kábeltelevízió hálózat üzemeltetők közvetlenül kell, hogy szerződést kössenek.

Ezek után a konkrét kérdésekre adott válaszok a következők:

Ad 1. Az V/3 alatt csatolt ún. felhasználási keretszerződést az EBU nemzetközi szervezetbe tömörült rádió- és televízió-szervezetek, a VPRT németországi szövetség által képviselt televízió-szervezetek, a szerzői és előadóművészi jogok képviseletében az ARTISJUS, valamint a Magyar Kábeltelevíziós Hálózatok Szövetsége és Kábeltelevízió Üzemeltetők Országos Szövetsége kötötte 1997. január 1-vel kezdődő hatállyal. A keretszerződés a mindenkori aktuális 1. sz. mellékletében felsorolt rádió- és televízió-szervezetekre terjed ki. A feltett kérdésben szereplő csatornák közül a keretszerződés a PRO 7, RTL, RTL 2, SAT 1, és VIVA műsorokra vonatkozik. Nem terjed ki a szerződés hatálya a EUROSPORT, a CARTOON NETWORK és az MCM csatornákra.

Mivel a szerződés keretszerződés, ezért a mindenkori aktuális 2. sz. melléklet tartalmazza azokat a kábeltelevízió-hálózatokat, amelyek jogosítást szereztek a fenti műsorok továbbközvetítésére. A szerződéshez történő csatlakozás módja az, hogy az adott kábeltelevízió hálózat üzemeltetője érdekképviseleti szervezete útján jelentkezik a keretszerződés hatálya alá, és az érdekképviseleti szervezet írásban megküldi az ARTISJUS-nak a csatlakozó kábeltelevízió hálózatok listáját. Az ARTISJUS a keretszerződéshez történő kábeltelevíziós szervezeti csatlakozást egy kétoldalu, egyedi, a felhasználási engedélyt megadó és a felhasználói keretszerződésre hivatkozó szerződésben dokumentálja, amelyet a kábeltelevíziós szervezet is aláír. A szerződéshez csatlakozott hálózatok negyedévenként adatközlésre kötelesek, melyet szintén érdekképviseleti szervezetük útján teljesítenek. Az iratok között nem szerepel olyan dokumentum, amely alapján meg lehetne állapítani, hogy a vádlott által képviselt cégek bármelyik kábeltelevíziós szövetség útján jelentkeztek volna a keretszerződés hatálya alá. Arra vonatkozóan sem található adat, hogy a vádlott cégei közvetlenül kérték volna felvételüket a keretszerződésbe. Ugyancsak nem található semmilyen dokumentum a rendelkezésre álló iratok között, amely adatközlést tartalmazna a vádlott cégeire vonatkozóan 1997-től 1998. június 30-ig.

A kérdésre az eljáró tanácsnak nem áll módjában kimerítő választ adni, mert a következő dokumentumok hiányoznak az ügyiratok közül:

- Csatlakozási nyilatkozat a jogosultakat egységesen képviselő ARTISJUS felé a Magyar Kábeltelevíziós Hálózatok Szövetsége vagy a Kábeltelevízió Üzemeltetők Országos Szövetsége részéről, amelyben szerepelnek a vádlott által képviselt cégek 1997-től 1998. június 30.-ig terjedő időszakra vonatkozóan.
- Egyedi írásos nyilatkozat az ARTISJUS részére a vádlott által képviselt cégek részéről a csatlakozásra vonatkozóan.
- Kétoldalu egyedi szerződés az ARTISJUS és a vádlott cégei között arról, hogy a vádlott cégei 1997-től 1998. június 30.-ig terjedő időszakban csatlakoztak volna a keretszerződéshez.

- Adatközlés valamely kábeltelevíziós szövetség részéről a vádlott cégeire vonatkozóan.

Az eljáró tanács javasolja a megkereső bíróságnak, hogy intézkedjen a hiányzó dokumentumok vagy azokra vonatkozó információk beszerzése érdekében. Ezek a dokumentumok vagy információk – amennyiben léteznek – az ARTISJUS-tól szerezhető be.

Amennyiben sikerül a fenti dokumentumokat beszerezni, úgy azokból megállapítható, hogy a vádlott által képviselt cégek szereztek-e felhasználási engedélyt a keretszerződés alapján, és ha igen, milyen időponttól, mely időszakra és mely csatornákra vonatkozóan.

Ad 2. Az V/1 alatt csatolt, 1998. szeptember 16.-án kelt megállapodás a CARTOON NETWORK csatornára vonatkozóan a TURNER BROADCASTING londoni cég mint műsorszolgáltató és a vádlott által képviselt S. Kft. között jött létre. A szerződés alapján az S. Kft. 1997. január 1-től 1998. december 31-ig jogosítást szerzett a CARTOON NETWORK műsor kábeles továbbközvetítésére a műsorszolgáltatóval közölt vezetékes rendszereire és előfizetői létszámra kiterjedően. Arra vonatkozóan az ügyiratok között nem található adat, hogy a vádlott korábbi vállalkozása, a P. Bt. szerzett-e jogosítást 1997. január 1-től a műsor vezetékes továbbközvetítésére.

A szintén V/1 alatt csatolt EUROSPORT szerződés az EUROSPORT értékesítési szervezete és szintén az S. Kft. között jött létre. A szerződés alapján az S. Kft. 1996. december 1-től szerzett jogosítást a EUROSPORT csatorna továbbközvetítésére 1999. december 31-ig a műsorszolgáltatóval közölt vezetékes rendszereire és előfizetői létszámra kiterjedően. Ugyancsak nem szerepel adat az ügyiratok között arról, hogy a P. Bt. szerzett-e jogosítást a EUROSPORT továbbközvetítésére 1997. január 1-től.

Az V/1 alatt csatolt fenti szerződések szerzői- és szomszédos jogi szempontból vizsgálva érvényesek.

Ad 3. A V/2 alatt csatolt, 1994. november 9-én kelt szerződés, melyet az ARTISJUS és a P. Bt. kötött, érvényes felhasználási szerződésnek tekinthető az RTL, a PRO 7 és a SAT 1 műsorokra vonatkozóan. Ahogy a fentiekben kifejtettük, a szerződés hatálya alatt, 1994. II. félévében valamennyi, a kábeles továbbközvetítéssel kapcsolatos szerzői- és szomszédos jogosítást egységesen az ARTISJUS-tól lehetett megszerezni, nem volt szükség külön megállapodásra az RTL, a PRO 7 és a SAT 1 műsorszolgáltatóival. A szerződés alapján a P. Bt. M. városban szerzett jogosítást a vezetékes továbbközvetítésre. Arra vonatkozóan az ügyiratok között nem szerepel adat, hogy a vádlott cégei 1995. és 1996. években szerződéskötéssel, illetve díjfizetéssel szereztek-e jogosítást a PRO 7, az RTL és a SAT 1 csatornák vezetékes továbbközvetítésére.

A fenti konkrét válaszainkon túl a bíróság felhívásának eleget téve Cs. S. igazságügyi szakértő alap- és kiegészítő szakvéleményével kapcsolatban megjegyezzük, hogy azokra a

műsorokra vonatkozóan és azon időszakokban, amikor a vádlott cégeinek érvényes felhasználási szerződése volt az ARTISJUS-szal és az egyes műsorszolgáltatókkal, a vagyoni hátrányt az egyes, a vádlott cégei által továbbközvetített csatornák után a felhasználási szerződések szerint kábeles előfizetőnként havonta fizetendő pontos díjtarifáknak megfelelően kell kiszámítani. Ennek megfelelően szükséges az igazságügyi szakértő által kimunkált vagyoni hátrány mértékének pontosítása.

Budapest, 2000. október 5.

Dr. Szilágyi István
a tanács elnöke

Rajkai László
a tanács előadó tagja

Dr. Sár Csaba
a tanács szavazó tagja

A bíróság által feltett pótkérdések:

1. A Testület nyilatkozzon az alapszakértői vélemény ad 1. pontjára vonatkozóan abban, hogy a V/3 alatt csatolt, 1997. január 1. napjával hatályos felhasználási keretszerződéshez – globális szerződéshez – való csatlakozásnak tekintendők-e a V/1 alatt csatolt:

1. sz. melléklet (6. oldal)
2. sz. melléklet (8. oldal)
3. sz. melléklet (10. oldal)
4. sz. melléklet (12. oldal)
5. sz. melléklet (16. oldal)
6. sz. melléklet (18. oldal)
7. sz. melléklet (24. oldal)

2. P. S. vádlott által az Artisjus, illetve a Kábeltelevízió Szövetséghez címzett beadványai.

A fenti beadványok tekintendők-e olyannak, melyek a szerzői joggal szomszédos jogok jogszerű felhasználásának szándékára irányultak?

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. A bíróság által megjelölt mellékletek, levelek és szándéknyilatkozatok, valamint az ARTISJUS és a P. Bt. között 1997. június 9-én létrejött szerződés nem tekinthetők olyan dokumentumoknak, amelyek a felhasználási keretszerződéshez történő csatlakozáshoz szólnának. A felhasználási keretszerződés szerint a vádlott cégei oly módon szerezhettek volna jogosítást a keretszerződés tárgyát képező PRO7, RTL, RTL2, SAT1 és VIVA műsorok szolgáltatóitól, hogy valamely kábeltelevíziós érdekvédelmi szövetség az adott kábeltelevízióknak a keretszerződéshez történő csatlakozását az ARTISJUS-hoz bejelenti és

ezek után az ARTISJUS külön egy rövid formátumú jogosítási szerződést ír alá a kábeltelevízió hálózat üzemeltetőjével. Ilyen kétoldalú szerződés a rendelkezésre álló iratanyagban nem szerepel, tehát nem állapítható meg, hogy a vádlott cégei rendelkeztek volna szomszédos jogi (műsorszolgáltatói) jogosítással a jelzett programokra vonatkozóan.

Ad 2. Az eljáró tanács megállapítja, hogy a megjelölt mellékletek tartalma nem a szomszédos jogokra vonatkozik. A szomszédos jogok jogszerű felhasználásának szándékát fejezheti ki közvetve a kábeltelevíziós szövetségi tagsági felvételi kérelem benyújtása. Az eljáró tanács ismét hivatkozik ugyanakkor arra, hogy a szándék nem elegendő a szomszédos jogi jogosultság megszerzéséhez.

Budapest, 2001. május 16.

Dr. Szilágyi István
a tanács elnöke

Rajkai László
a tanács előadó tagja

Dr. Sár Csaba
a tanács szavazó tagja

A bíróság által feltett pótkérdések:

1. Miért nem tekinthető érvényes felhasználási szerződésnek az 1997. június hó 9. napján kelt szerződés, amelyet a P. Bt. és a Szerzői Jogvédő Hivatal kötött?
2. Miért nem szerzett a vádlott által képviselt cég felhasználási engedélyt 1997. évre vonatkozóan a felhasználási keretszerződés alapján ezzel az egyedi kétoldalú szerződéssel, hiszen annak 1. számú mellékletében felsorolást nyertek azon televíziós csatornák, amely műsorainak átvitelét a kábeltelevíziós szervezet végezte.

Az eljáró tanács válasza:

Ad 1. Az 1997. június 9-ei, az ARTISJUS és a vádlott közötti szerződés – a szerződésben foglaltak szerint – 1997. évre vonatkozóan érvényesnek tekinthető, azonban az ARTISJUS e szerződés keretében az Szjtv. 50/G. § alatti, a felhasználáshoz kollektív jogkezelés keretében tartozó szerzői jogokat adja meg a szerződő műsorátvivő számára.

Az 1997. január 1-től – a rádiózásról és televíziózásról szóló törvénynek az Szjt 50/G. § módosító rendelkezése szerint az Szjt – a szerzői joggal szomszédos jogállású eredeti rádió- és televízió szervezetek (műsorszolgáltatók) részére közös jogkezeléstől elkülönülő engedélyezési jogot (és ehhez kapcsolódó díjkövetelési lehetőséget) biztosít. Ahhoz, hogy a vádlott a felsorolt műsorszolgáltatókkal megkötötte-e, és ha igen, mikor és milyen időtartamra a szerződést, és így megszerezte-e a teljes felhasználási jogosítást, az a rendelkezésünkre bocsátott iratokból nem állapítható meg.

Ad 2. Az 1997. június 9-ei szerződés tárgya nem a felhasználási keretszerződéshez történő csatlakozás, hanem az első kérdésre adott válaszuk szerint az egyidejű, változatlan átvitelhez szükséges közös jogkezelésű szerzői jogi engedély megszerzése. A felhasználási keretszerződéshez csatlakozás első feltétele valamely kábelszövetséghez történő csatlakozás, mert a kábeltelevíziós érdekvédelmi szövetségek a keretmegállapodást a mindenkori tagjaik javára kötötték az engedélyezőkkel. A másik feltétel az, hogy az ARTISJUS – a műsorelosztó által bejelentett műsorok tekintetében – a keretszerződés szerinti közös jogkezelésű szerzői jogi, és az eredeti rádió- és televízió-szervezeti műsorátviteli felhasználást egyidejűleg és közvetlenül egy kétoldalú, rövid megállapodásba foglaltan adja meg a szövetségi tag, műsorátvivő (műsorelosztó) szervezet részére.

Budapest, 2002. május 9.

Dr. Szilágyi István
a tanács elnöke

Rajkai László
a tanács előadó tagja

Dr. Sár Csaba
a tanács szavazó tagja